

سؤالات آزمون نهایی درس: تاریخ (۳)		تعداد صفحه: ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	
دوره دوم متوسطه - دوازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳							
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir							
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)						
۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف - امام خمینی ^(ره) تصویب قانون کاپیتولاسیون را مغایر استقلال کشور اعلام کردند. ب - اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی از اعضای هیئت‌های مؤتلفه اسلامی انجام گرفت. ج - کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی اول و تجزیه امپراتوری عثمانی، تحت قیمومیت انگلستان شکل گرفت.						
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت راست با شماره‌های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.						
	الف - آغازکننده اصلاحات ارضی در ایران		۱ - جعفر شریف امامی				
	ب - طراح شعار آشتی ملی در دوره پهلوی		۲ - جمشید آموزگار				
	ج - اصلاح کننده قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی		۳ - علی امینی				
			۴ - اسدالله علم				
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) (زندیه - صفویه - روسیه - عثمانی) الف - به دنبال سقوط سلسله هنر نگارگری (نقاشی) در سایه جنگ‌های داخلی رو به افول نهاد. ب - در دوره قاجار جنگ‌های داخلی آمریکا موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به شد.						
۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف - رابطه علت و معلولی در کدام یک از گزینه‌های زیر رعایت شده است؟ ۱. خروج فرانسه از انزوای سیاسی ← تشکیل اتحاد سه‌گانه ۲. خروج ایتالیا از اتحاد مثلث ← خروج ایتالیا از اتحاد مثلث ۳. رشد جریان ملی‌گرایی ← وحدت ایتالیا ۴. عقد قرارداد ورسای ← فروپاشی جمهوری ترکیه ب - کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد ژاپن بین دو جنگ جهانی صحیح نیست؟ ۱. رکود نظام اقتصادی ۲. خروج از جامعه ملل ۳. لشکرکشی به چین ۴. پیوستن به کشورهای محور						
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف - فرمانده ستاد جنگ‌های نامنظم در دوران دفاع مقدس چه کسی بود؟ ب - پس از کودتای ۲۸ مرداد، شخصیت‌های ملی و مذهبی چه تشکلی را پایه‌گذاری کردند؟						
۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف - استعمار نو: ب - انقلاب دوم:						
۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف - بناهای دوره زندیه و قاجار را از نظر «نوع» و «سبک» معماری با هم مقایسه کنید. ب - واکنش شورای امنیت سازمان ملل در شروع و پایان جنگ ایران و عراق را با هم مقایسه کنید.						

سؤالات آزمون نهایی درس: تاریخ (۳)		تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح
دوره دوم متوسطه - دوازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳				
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir				
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)			
۸	اظهارنظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف - به نظر شما، شاه در نظام حکومتی ایران پیش از انقلاب مشروطه چه اختیارات و جایگاهی داشت؟ ب - به نظر شما، چرا رضاشاه مسیر شمالی - جنوبی راه آهن سراسری ایران را بر مسیر شرقی - غربی ترجیح داد؟			
۹	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۵/۰ نمره) الف - پژوهشگران معاصر با استفاده از چه «روش هایی» رویدادهای تاریخی را ارزیابی می کنند؟ (ذکر یک مورد کافی است). ب - یک مورد از ویژگی های بارز دوره دوم مشروطه ایران را بنویسید. ج - اهداف آلمان از تشکیل اتحاد سه گانه (متحدین) پیش از شروع جنگ جهانی اول چه بود؟ (ذکر یک مورد کافی است). د - انگلستان برای جلوگیری از ملی شدن نفت ایران به چه اقدامات «اقتصادی» دست زد؟ (ذکر یک مورد کافی است).			
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۲۵/۰) مطابق با قرارداد ۱۹۰۷م. بر روی نقشه ایران شماره هایی نوشته شده، براساس آن به سؤالات زیر پاسخ مناسب دهید. الف - شماره ۱، منطقه تحت نفوذ ب - شماره ۲، منطقه تحت نفوذ ج - شماره ۳، منطقه			
۰۰.۷۵				
۱۱	گسترش کشفیات باستان شناسی در ایران چه نتایجی به دنبال داشت؟ (ذکر یک مورد کافی است).			
۱۲	یکی از پیامدهای انقلاب باشکوه انگلستان را بنویسید.			
۱۳	عملیات «مروارید» توسط نیروی دریای ارتش جمهوری اسلامی چه نتایجی به همراه داشت؟			
۱۴	چرا سرزمین فلسطین، کانون توجه بسیاری از مردم جهان از جمله مسلمانان، مسیحیان و یهودیان است؟			
۱۵	انعکاس خبر دستگیری امام خمینی (ره) در خرداد ۱۳۴۲، چه واکنش هایی در جامعه به دنبال داشت؟			
۱۶	علل برکناری ابوالحسن بنی صدر از فرماندهی کل قوا توسط امام خمینی (ره) را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است).			
۱۷	دلایل اهمیت ایران برای متفقین در جنگ جهانی دوم چه بود؟			
۱۸	لغو قرارداد نفتی داری توسط رضاشاه و انعقاد قرارداد جدید (۱۹۳۳م.) با انگلستان چه نتایجی داشت؟			
۱۹	علل مخالفت مجلس شانزدهم شورای ملی با قرارداد الحاقی گس - گلشایان را بنویسید؟			
۲۰	چگونه معاهده ورسای (صلح ناپایدار) زمینه بروز جنگ جهانی دوم را فراهم کرد؟ (ذکر یک مورد کافی است).			

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۱		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۶	
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۳ صفحه	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.gov.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	
۱	الف) صحیح (./۲۵) ب) غلط (./۲۵) ج) غلط (./۲۵)	درس ۴، ص ۳۸ درس ۸، ص ۷۶ درس ۱۲، ص ۱۰۹	۷۵/.
۲	الف) ۲- حمورابی (./۲۵) ب) ۳- چندراگوپتا (./۲۵) ج) ۱- شی هوانگ تی (./۲۵)	درس ۴، ص ۳۷ درس ۵، ص ۴۵ درس ۵، ص ۴۷	۷۵/.
۳	الف) کاخ تیسفون (./۲۵) ب) طاق بستان (./۲۵)	درس ۱۶، ص ۱۵۰ درس ۱۶، ص ۱۵۱	۵/.
۴	الف) ۳- کشف رود (./۲۵) ب) ۱- سالنامه شاهان آشوری (./۲۵)	درس ۸، ص ۷۲ درس ۹، ص ۸۱	۵/.
۵	الف) عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند (ذکر یک مورد کافی است.) (./۲۵) ب) شریف و آزاده (ذکر یک مورد کافی است.) (./۲۵)	درس ۱۲، ص ۱۱۶ درس ۹، ص ۸۰	۵/.
۶	الف) تاریخ، علمی است که به مطالعه جنبه های مختلف زندگی انسان ها و جامعه ها در گذشته می پردازد (./۵) و علل و نتایج افکار و اعمال پیشینیان را بررسی و تحلیل می کند. (./۵) ب) در زمان حکومت اشکانی، نقل داستان های ملی و پهلوانی، رواج فراوان یافت (./۵) و شاعران و موسیقی دانان دوره گردی که به گوسان ها معروف بودند، با شور و هیجان بسیار، این داستان ها را از حفظ برای مردم می خواندند. (./۵) درس ۱۵، ص ۱۳۸ (کلیدواژه: شاعران و موسیقی دانان - نقل داستان های ملی و پهلوانی ذکر هر دو مورد نمره کامل تعلق می گیرد.)	درس ۱، ص ۲	۲
۷	الف) کورش نه به دلیل سرزمین هایی که گشود، بلکه به خاطر شخصیت انسانیش همواره تحسین و تکریم شده است. (./۵) در روزگاری که قتل و غارت و کشتار، روش معمول فرمانروایان و فاتحان بود، کورش با پرهیز از چنین رفتاری، شکل جدیدی از فرمانروایی را به جهان معرفی کرد. (./۵) (کلیدواژه: رفتار مدارا جویانه و انسانی کورش - پرهیز از قتل و کشتار ذکر هر دو مورد نمره کامل تعلق می گیرد.) ب) ۱- سواره نظام چابکی بود که در هنگام سواری تیراندازی می کرد و باعث از هم پاشیدن لشکر دشمن می شد. ۲- پیشینه صحراگردی شان بود که به آنان توانایی جنگیدن و تحمل مشقت را داده بود. ۳- سواره نظام سنگین اسلحه که مجهز به زره و کلاه خود بود. ۴- استفاده از صدای طبل در آغاز حملات سپاه اشکانی معمولاً وحشت بسیاری در سپاه دشمن ایجاد می کرد. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/.) (کلیدواژه: سواره نظام چلبک تیرانداز - پیشینه صحراگردی و تحمل مشقت - سواره نظام سنگین اسلحه - صدای طبل ذکر دو مورد نمره کامل تعلق می گیرد.)	درس ۹، ص ۸۴ درس ۱۱، صص ۱۰۶-۱۰۷	۲

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۱		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۶	
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۳ صفحه	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.gov.ir
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۸	الف) آتن مرکز فعالیتهای فلسفی، علمی و هنری (ذکر یک مورد ۲۵/ . تعلق می گیرد.) و نیز زادگاه مردم سالاری (دموکراسی) به شمار می رفت، (۲۵/ .) اما اسپارت، جامعه ای نظامی گرا و جنگاور بود (۲۵/ .) که به امور فرهنگی و هنری چندان علاقه ای نداشت. (۲۵/ .) درس ۶، ص ۵۲ ب) حکومت اشکانی به شکل غیرمتمرکز اداره می شد و اداره برخی از سرزمین ها و مناطق کشور به صورت موروثی در اختیار پادشاهان کوچک و حاکمان محلی بود که تا حدودی در اداره قلمرو خویش استقلال داشتند. شیوه غیرمتمرکز اداره حکومت اشکانیان، شیوه حکومت ملوک طوایفی نامیده شده است. (۵/ .) اما پادشاهان ساسانی ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور را تقویت کردند. در نتیجه این اقدام ها، از تعداد حکومت های موروثی محلی به طور محسوسی کاسته شد. (۵/ .) درس ۱۱، صص ۱۰۲ و ۱۰۳ (کلید واژه: حکومت اشکانیان: غیر متمرکز - حاکمان محلی - ملوک طوایفی (ذکر دو مورد ۵/ . تعلق می گیرد.) + حکومت ساسانیان: ایجاد تمرکز - حکومت مرکزی - کم شدن حکومت های موروثی (ذکر دو مورد ۵/ . تعلق می گیرد.)		
۹	الف) ۱- شناسایی و کشف (۲۵/ .) ۲- حفاری (۲۵/ .) (اگر ترتیب رعایت نشود ۲۵/۰ تعلق می گیرد) ب) ۱- سیاسی ۲- نظامی ۳- اقتصادی مخصوصاً تجاری ۴- انتقال اندیشه ۵- انتقال فرهنگ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۲۵/ .) درس ۱۳، صص ۱۲۰ و ۱۲۳ ج) پارسایی (۲۵/ .) و عفت (۲۵/ .) درس ۱۲، ص ۱۱۴ د) ۱- آیین کشورداری و فنون سیاست ۲- شیوه های عمرانی ۳- شیوه های اقتصادی و تجاری ۴- ساخت بناهای باشکوه ۵- ابداع هنرهای جهانی ۶- مداراجویی فرهنگی و دینی (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۲۵/ .) درس ۹، ص ۸۹		
۱۰	الف - ۱- تأثیرپذیری از دستاوردهای هنری اقوام و ملت های تابع ۲- استفاده از مهارت و استادی هنرمندان و معماران سرزمین های قلمرو تحت فرمان هخامنشیان ۳- ترکیب و تلفیق تجربه و سبک های هنری اقوام غیرایرانی با شیوه های بومی (ذکر یک مورد کافی است. ۵/ .) ب- وسعت قلمرو (۵/ .) (در صورتی که به هر کدام از موارد قدرت- شکوه و عظمت حکومت- گستردگی امپراتوری اشاره شد نمره کامل تعلق می گیرد.) درس ۱۶، ص ۱۴۳		
۱۱	بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می کردند. درس ۲، ص ۱۵		
۱۲	مهمترین پیامدهای کشاورزی عبارت اند از ۱- کشاورزان به منظور کاشت، داشت و برداشت محصول، از دوره گردی دست برداشتند و نخستین روستاها را به عنوان سکونتگاه های دائم ایجاد کردند. ۲- به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده ای فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک مانند ابزار سازی، سفالگری و پارچه بافی روی آوردند و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند. ۳- در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، داد و ستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد. (ذکر یک مورد کافی است.) (کلیدواژه: یک جانشینی و به وجود آمدن روستاها - تولید مازاد بر نیاز - تخصصی شدن کارها - شکل گیری تجارت - شکل گیری شهرها و تأسیس تمدن (ذکر یک مورد کافی است.) درس ۴، ص ۳۴		

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۱		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۳۰:۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۳ صفحه	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.gov.ir
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۱۳	آنان اعتقاد داشتند که نفوذ و قدرت خدایانشان محدود به ناحیه و شهر خاصی نیست، بلکه تمام قلمرو گیتی را در برمی گیرد. (ذکر یکی از مواردی که خط کشیده شده است نمره کامل تعلق می گیرد.) درس ۱۴، ص ۱۲۸		
۱۴	به زبان هایی گفته می شود که در دوران اسلامی (۲۵/۱) به تدریج در مناطق مختلف ایران (۲۵/۱) رواج یافتند. درس ۱۵، ص ۱۳۸		
۱۵	۱- آنها قصد داشتند فرهنگ یونانی را در ایران و دیگر متصرفات اسکندر در آسیا رواج دهند. ۲- ساکنان آنها وظیفه داشتند از وقوع شورشهای احتمالی و هجوم طوایف کوچ رو جلوگیری کنند. ۳- از سوی دیگر، این شهرها زمینه گسترش فعالیت های تجاری با سرزمین های دور و نزدیک را فراهم می آوردند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۱) درس ۱۰، ص ۹۱		
۱۶	۱- بخشی از آثار تاریخی کشف شده به موزه های اروپا و آمریکا انتقال یافت. ۲- این آگاهی ها کمک کرد تا سلسله های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد. ۳- کاوش های باستانشناسی و پژوهش های جدید همچنین نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یکجانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته ای را بنیان نهاده بودند. ۴- تقسیم بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه کردند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۱) (کلیدواژه: انتقال آثار تاریخی به موزه های اروپا و آمریکا - شناخت پادشاهی ماد تا ساسانیان - یکجانشینی ساکنان فلات ایران قبل از مهاجرت آریایی ها - تقسیم بندی جدید تاریخ ایران) درس ۷، ص ۶۵		
۱۷	۱- ضعف قدرت سیاسی پادشاهان ساسانی به دلیل اختلاف و درگیری پیاپی با اشراف و بزرگان؛ ۲- شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش های سیاسی؛ ۳- نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود نابرابری های اجتماعی و اقتصادی و عدم مقاومت جدی آنان در برابر اعراب؛ ۴- کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودخانه های دجله و فرات، شکسته شدن سدها و به زیر آب رفتن زمین های حاصلخیز آسورستان (بین النهرین)؛ ۵- پیام جذاب دین اسلام که جهانیان را به پرستش خدای یگانه و برابری و برادری فرا می خواند؛ ۶- انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۱) درس ۱۰، ص ۹۸		
۱۸	عامل نخست، تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند. (۵/۱) عامل دوم، رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان بود. (۵/۱) (کلیدواژه: تأسیس حکومت مرکزی قدرتمند - رسمیت یافتن دین زرتشتی - اشاره به هر دو مورد نمره کامل تعلق می گیرد) درس ۱۲، ص ۱۱۱		
۱۹	در زمان اشکانیان، ابریشم چین و ادویه هندوستان مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت؛ بنابراین، درآمد هنگفتی از حقوق گمرکی، (۵/۱) عوارض حمل و نقل و راهداری، نصیب حکومت اشکانی می شد. (۵/۱) اما اشکانیان و ساسانیان هوشمندانه مانع موفقیت رومیان شدند. درس ۱۳، ص ۱۲۶		
۲۰	۱- حکومت ساسانی، این دین را دین رسمی ایران اعلام کرد ۲- با این اقدام، دین و سیاست به هم گره خوردند. ۳- از یک سو، پادشاهان ساسانی به پشتیبانی کامل از دین رسمی پرداختند ۴- و از سوی دیگر روحانیان زرتشتی، قدرت و حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۱) درس ۱۴، ص ۱۳۳		
۲۰	جمع نمره		
مصححین محترم لطفا در تصحیح سوالات، توجه لازم به کلیدواژه ها داشته باشید.			
همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است، خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند. با سپاس از مساعدت همکاران بزرگوار			